

Brussel, 19 mei 2017
(OR. en)

9057/17

Interinstitutioneel dossier:
2016/0404 (COD)

COMPET 328
MI 400
ETS 38
DIGIT 132
SOC 329
EMPL 246
CONSOM 202
CODEC 785

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	Raad
nr. vorig doc.:	8713/17 COMPET 282 MI 365 ETS 33 DIGIT 111 SOC 300 EMPL 225 CONSOM 168 CODEC 701
Nr. Comdoc.:	5281/1/17 REV 1 COMPET 22 MI 32 ETS 3 DIGIT 6 SOC 16 EMPL 12 CONSOM 11 CODEC 36 IA 7
Betreft:	Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen - Algemene oriëntatie

In bijlage dezes gaat voor de delegaties de tekst van bovengenoemd voorstel zoals die eruitziet na de vergadering van het Comité van permanente vertegenwoordigers van 10 mei 2017.

Tekstvoorstellen van het voorzitterschap zijn **vetgedrukt en onderstreept**, schrappingen worden aangegeven met [...].

De Raad wordt verzocht overeenstemming te bereiken over een algemene oriëntatie met betrekking tot deze tekst.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van
beroepen**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 46,
artikel 53, lid 1, en artikel 62,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

¹ PB C van , blz. .

² PB C van , blz. .

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De vrijheid van beroep is een grondrecht. Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie waarborgt de vrijheid van beroep alsmede de vrijheid van ondernemerschap. Het vrije verkeer van werknemers, de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverlening zijn in het Verdrag neergelegde grondbeginselen van de interne markt. Nationale voorschriften ter regeling van de toegang tot gereguleerde beroepen mogen derhalve geen ongerechtvaardigde en onevenredige belemmering voor de uitoefening van deze grondrechten vormen.
- (2) Bij het ontbreken van specifieke bepalingen van Unierecht ter harmonisatie van de vereisten voor de toegang tot of de uitoefening van een gereguleerd beroep is het het prerogatief van de lidstaten om te beslissen of en hoe een beroep wordt gereguleerd, zolang de beginselen van non-discriminatie en evenredigheid in acht worden genomen.
- (3) Het evenredigheidsbeginsel behoort tot de algemene beginselen van het recht van de Unie. Het is vaste jurisprudentie³ dat nationale maatregelen die de uitoefening van de in het Verdrag gewaarborgde fundamentele vrijheden kunnen belemmeren of minder aantrekkelijk kunnen maken, aan vier voorwaarden moeten voldoen: zij moeten op niet-discriminerende wijze worden toegepast, zij moeten hun rechtvaardiging vinden in doelstellingen van algemeen belang, zij moeten geschikt zijn om het nagestreefde doel verwezenlijkt te krijgen, en zij mogen niet verder gaan dan wat nodig is voor het bereiken van dat doel.

³ Zaak C-55/94 Reinhard Gebhard tegen Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano, jurispr. 1995, blz. I-4165.

- (4) Bij Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad⁴ is bepaald dat de lidstaten de evenredigheid moeten beoordelen van hun vereisten die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken en de Commissie van de resultaten van de beoordeling in kennis moeten stellen, door het zogeheten proces van wederzijdse beoordeling op gang te brengen. Dit proces hield in dat de lidstaten al hun wettelijke voorschriften inzake alle op hun grondgebied gereguleerde beroepen moesten doorlichten.
- (5) Uit het proces van wederzijdse beoordeling is naar voren gekomen dat er sprake is van onduidelijkheid met betrekking tot de criteria die door de bevoegde nationale autoriteiten moeten worden gebruikt bij de beoordeling van de evenredigheid van de vereisten die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, en van een ongelijke toetsing van die maatregelen op alle regelgevingsniveaus. Om versnippering van de interne markt te voorkomen en belemmeringen voor de toegang tot en de uitoefening van bepaalde activiteiten als werknemer of zelfstandige uit de weg te ruimen, is het daarom noodzakelijk op het niveau van de Unie een gemeenschappelijke aanpak vast te stellen, en aldus te voorkomen dat onevenredige maatregelen worden aangenomen.
- (6) In haar mededeling van 28 oktober 2015, "De eengemaakte markt verbeteren: meer mogelijkheden voor mensen en ondernemingen"⁵, wees de Commissie op de noodzaak om een analytisch evenredigheidskader op te zetten dat de lidstaten kunnen gebruiken wanneer zij bestaande beroepsregels evalueren of nieuwe beroepsregels voorstellen.
- (7) De onder deze richtlijn vallende activiteiten moeten betrekking hebben op de gereguleerde beroepen die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG vallen. **Voor de toepassing van deze richtlijn wordt “gereguleerd beroep” zowel de bestaande gereguleerde beroepen, omschreven in Richtlijn 2005/36/EG, verstaan als de beroepen die de lidstaten overwegen te reglementeren zodat zij onder de definitie van “gereguleerd beroep” in Richtlijn 2005/36/EG vallen.** Deze richtlijn moet van toepassing zijn naast Richtlijn 2005/36/EG en onverminderd andere bepalingen die zijn vastgesteld in een afzonderlijke handeling van de Unie betreffende de toegang tot en de uitoefening van een bepaald gereguleerd beroep.

⁴ Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PB L 255 van 30.9.2005, blz. 22).

⁵ COM(2015) 550 final.

- (7a) De richtlijn legt regels vast die moeten worden toegepast vóór de invoering van nieuwe, of de wijziging van bestaande, wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen ter beperking van de toegang tot en de uitoefening van gereguleerde beroepen. Bepalingen die niet zouden leiden tot een beperking van de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen, bijvoorbeeld redactionele wijzigingen of technische aanpassingen van de inhoud van opleidingen, moeten niet onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen.**
- (7b) Wanneer lidstaten specifieke vereisten betreffende de reglementering van een bepaald beroep die zijn vastgelegd in een afzonderlijke handeling van de Unie omzetten, hoeft de evenredigheidsbeoordeling, zoals vervat in specifieke bepalingen van deze richtlijn, niet te worden uitgevoerd. Desalniettemin moeten bepalingen over vereisten inzake toezicht, informatie en transparantie, zoals vastgelegd in deze richtlijn, van toepassing blijven.**
- (8) De lidstaten moeten kunnen rekenen op een gemeenschappelijk regelgevingskader dat is gebaseerd op duidelijk omschreven rechtsbegrippen met betrekking tot de verschillende wijzen om een beroep in de Unie te reglementeren. Een beroep kan op meerdere wijzen worden gereguleerd, bijvoorbeeld door de toegang tot of de uitoefening van een bepaalde activiteit voor te behouden aan personen die een beroepskwalificatie bezitten. Nationale voorschriften voor de reglementering van een van de wijzen van uitoefening van een beroep kunnen ook worden vastgesteld in de vorm van voorwaarden voor het voeren van een beroepstitel.
- (9) De bewijslast inzake rechtvaardiging en evenredigheid ligt bij de lidstaten. De rechtvaardigingsgronden die een lidstaat voor reglementering aanvoert moeten dus vergezeld gaan van een analyse van de geschiktheid en evenredigheid van de door die lidstaat genomen maatregel, alsmede van specifieke gegevens ter onderbouwing van zijn betoog, **met inachtneming van de specifieke omstandigheden van die lidstaat. Materialen bij nieuw ingevoerde of gewijzigde bepalingen moeten een toelichting bevatten die zodanig gedetailleerd is dat aan de hand ervan kan worden beoordeeld of het evenredigheidsbeginsel wordt nageleefd.**

- (10) Het is wenselijk [...] **nieuwe of gewijzigde** bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, [...] aan een evenredigheidscontrole te onderwerpen **nadat ze zijn vastgesteld**. Bij de controle van de evenredigheid van beperkende nationale wetgeving op het gebied van gereguleerde beroepen moet niet enkel rekening worden gehouden met het doel van die wetgeving zoals dat bestond op het ogenblik van de vaststelling ervan, maar ook met de gevolgen van die wetgeving zoals beoordeeld na de vaststelling ervan. De evenredigheid van de nationale wetgeving moet worden beoordeeld op basis van de sinds de vaststelling ervan waargenomen ontwikkelingen ter zake van **het gereguleerde beroep**.
- (11) De lidstaten moeten de evenredigheidsbeoordelingen, **ook wanneer een beroep indirect wordt gereguleerd doordat aan een specifieke beroepsorde de bevoegdheid daartoe wordt verleend**, op objectieve en onafhankelijke wijze uitvoeren, **[...] met aandacht voor objectieve opmerkingen. De lidstaten kunnen die standpunten inwinnen bij elke instantie die zij relevant achten en in staat achten dergelijke standpunten te leveren, met inbegrip van bestaande instanties die deel uitmaken van het nationale wetgevingsproces.** [...] **Dit is van bijzonder belang in gevallen waarin** [...] de beoordeling wordt uitgevoerd door de lokale autoriteiten, regelgevende instanties of beroepsorganisaties, die, omdat ze dichterbij de plaatselijke situatie staan en over specifieke kennis beschikken, in bepaalde gevallen de eerst aangewezenen zouden kunnen zijn om uit te maken hoe de doelstellingen van algemeen belang het beste bereikt kunnen worden **en in gevallen waarin** [...] de door die autoriteiten of instanties gemaakte beleidskeuze de gevestigde marktdeelnemers voordelen oplevert ten koste van nieuwkomers.

(12) Wanneer voor de toegang tot en de uitoefening van bepaalde activiteiten als werknemer of zelfstandige moet worden voldaan aan bepaalde voorschriften met betrekking tot specifieke beroepskwalificaties, die direct of indirect door de lidstaten zijn vastgesteld, is het noodzakelijk om ervoor te zorgen dat die voorschriften worden gerechtvaardigd door doelstellingen van algemeen belang, zoals die bedoeld in het Verdrag, te weten openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid, of uit hoofde van dwingende redenen van algemeen belang, die als zodanig zijn erkend in de rechtspraak van het Hof van Justitie **en die aan verandering onderhevig blijven**. Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de doelstellingen van algemeen belang adequaat worden afgebakend om de intensiteit van de reglementering te bepalen. Om bijvoorbeeld een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid te waarborgen, moeten de lidstaten beschikken over een beoordelingsvrijheid wat betreft het niveau van bescherming dat zij voor de volksgezondheid wensen en de manier waarop dit niveau moet worden bereikt. Tevens moet worden verduidelijkt dat de door het Hof van Justitie erkende dwingende redenen van algemeen belang ook redenen omvatten zoals handhaving van het financiële evenwicht van het socialezekerheidsstelsel, bescherming van consumenten, afnemers van diensten en werknemers, bescherming van een goede rechtsbedeling, eerlijkheid van handelstransacties, fraudebestrijding en voorkomen van belastingontduiking en -ontwijking, [...] veiligheid **van het vervoer**, bescherming van het milieu en het stedelijk milieu, diergezondheid, intellectuele eigendom, bescherming en instandhouding van het nationaal historisch en artistiek erfgoed, en doelstellingen van het sociaal beleid en het cultuurbeleid. Volgens vaste jurisprudentie kunnen zowel zuiver economische redenen, waarmee in wezen protectionistische doeleinden worden nagestreefd, als zuiver administratieve redenen, zoals het verrichten van controles of het verzamelen van statistieken, geen dwingende redenen van algemeen belang zijn.

(12a) De lidstaten moeten bepalen welk niveau van bescherming zij wensen voor de doelstellingen van openbaar belang en op welke evenredige manier dat niveau moet worden bereikt. Het feit dat een lidstaat minder strenge bepalingen vaststelt dan een andere lidstaat betekent niet dat de bepalingen van laatstgenoemde lidstaat onevenredig en dus onverenigbaar met het Unierecht zijn.

- (13) Wanneer een lidstaat voornemens is een beroep te reglementeren of bestaande regels te wijzigen, moet rekening worden gehouden met de aard van de risico's die verbonden zijn aan de nagestreefde doelstellingen van algemeen belang, met name de risico's voor consumenten, beroepsbeoefenaars of derden. Verder dient eraan te worden herinnerd dat er op het gebied van professionele diensten gewoonlijk sprake is van een asymmetrie van informatie tussen consumenten en beroepsbeoefenaars. Beroepsbeoefenaars hebben verregaande technische bekwaamheden waarover de consument niet noodzakelijkerwijs beschikt, zodat de laatste de kwaliteit van de hem geleverde diensten moeilijk kan beoordelen **en dat kan nog steeds het geval zijn ondanks de potentiële vermindering van de asymmetrie van informatie tussen beroepsbeoefenaars en afnemers van diensten ten gevolge van wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen.**
- (14) Om aan het evenredigheidsbeginsel te voldoen, moet de maatregel geschikt zijn om de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling te waarborgen. Een maatregel mag alleen geschikt worden geacht om de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling te waarborgen, wanneer hij daadwerkelijk ertoe strekt die doelstelling op coherente en stelselmatige wijze te verwezenlijken, bijvoorbeeld wanneer soortgelijke risico's in verband met bepaalde activiteiten op een vergelijkbare wijze worden aangepakt en eventuele uitzonderingen op de desbetreffende beperkingen overeenkomstig de vastgestelde doelstelling worden toegepast. Bovendien moet de nationale maatregel bijdragen aan de verwezenlijking van het nagestreefde doel, zodat hij, als hij geen effect heeft op de rechtvaardigingsgrond, niet als geschikt mag worden beschouwd.
- (15) Vereisten in verband met beroepskwalificaties mogen alleen als noodzakelijk worden beschouwd wanneer de bestaande maatregelen, zoals het consumentenrecht, niet geschikt of werkelijk doeltreffend kunnen worden geacht om de nagestreefde doelstelling te bereiken.
- (16) De belangrijkste door de nationale autoriteiten in aanmerking te nemen factoren zijn: het verband tussen de omvang van de beroepsactiviteiten die onder een beroep vallen en de vereiste beroepskwalificatie; de complexiteit van de taken, met name wat betreft het niveau, de aard en de duur van de vereiste opleiding of ervaring; het bestaan van verschillende trajecten om de beroepskwalificatie te verkrijgen; de omvang van de beroepsactiviteiten die zijn voorbehouden aan de houders van een bepaalde beroepskwalificatie en met name de vraag of de aan bepaalde beroepsbeoefenaars voorbehouden activiteiten met andere beroepsbeoefenaars kunnen worden gedeeld; de mate van zelfstandigheid bij de uitoefening van een gereguleerd beroep, in het bijzonder wanneer de met een gereguleerd beroep verband houdende activiteiten worden uitgeoefend onder toezicht en verantwoordelijkheid van een naar behoren gekwalificeerde beroepsbeoefenaar.

- (17) Wanneer een lidstaat een beroep reglementeert, moet er rekening mee worden gehouden dat technologische ontwikkelingen de asymmetrie van informatie tussen consumenten en beroepsbeoefenaars kunnen terugdringen. Gezien de snelle technologische veranderingen en wetenschappelijke vooruitgang kan het voor een aantal beroepen van groot belang zijn dat de toegangsvereisten worden geactualiseerd.
- (18) De [...] **lidstaten** moeten terdege rekening houden met de economische effecten van de maatregel [...] met bijzondere aandacht voor de **kwaliteit van de geleverde dienst**, [...] de concurrentie op de markt [...], alsmede met de effecten op het recht op werk en op het vrije verkeer van personen en diensten in de Unie. Op basis van deze analyse dienen de lidstaten in het bijzonder na te gaan of de omvang van de beperking van de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen [...] evenredig is aan het belang van de nagestreefde doelstellingen en de verwachte voordelen.
- (19) De lidstaten moeten de betrokken nationale maatregel vergelijken met alternatieve en minder beperkende oplossingen die het mogelijk maken hetzelfde doel te bereiken, maar minder beperkingen opleggen. Wanneer de maatregelen worden gerechtvaardigd door de bescherming van consumenten en wanneer de vastgestelde risico's enkel verband houden met de betrekkingen tussen de beroepsbeoefenaar en de consument zonder negatieve gevolgen voor derden, zou de doelstelling kunnen worden bereikt met minder beperkende maatregelen dan het voorbehouden van activiteiten aan beroepsbeoefenaars [...]. [...].

- (20) De [...] **lidstaten** moeten de omstandigheden waarin de **vereiste** [...] wordt vastgesteld en uitgevoerd, in hun geheel beoordelen en moeten met name nagaan wat het [...] effect is wanneer, boven op de specifieke beroepskwalificatie, verschillende andere vereisten **tezamen** worden opgelegd. Voor de toegang tot en de uitoefening van bepaalde activiteiten kunnen bepaalde voorschriften gelden, zoals die betreffende de organisatie van het beroep, verplicht lidmaatschap van een beroepsorganisatie, beroepsethiek, toezicht en aansprakelijkheid. Derhalve moeten de [...] **lidstaten** bij de beoordeling van het [...] effect van de **nieuwe of gewijzigde** maatregelen ook rekening houden met **het gecombineerd effect van die maatregelen met** andere bestaande vereisten, zoals permanente beroepsontwikkeling, verplicht lidmaatschap van een kamer, registratie- of vergunningsregelingen, kwantitatieve beperkingen, specifieke vereisten inzake rechtsvorm en deelneming, territoriale beperkingen, multidisciplinaire beperkingen en incompatibiliteitsregels, vereisten inzake verzekering en talenkennis, voor zover nodig voor de uitoefening van het beroep. **Bestaande voorschriften die niet worden gewijzigd, worden daarbij niet onderworpen aan een nieuwe evenredigheidsbeoordeling.** Een door een lidstaat ingevoerde maatregel kan niet als noodzakelijk voor het bereiken van de nagestreefde doelstelling worden beschouwd als hij eigenlijk slechts een herhaling is van de vereisten die reeds in het kader van andere regels of procedures zijn ingevoerd.

(20a) De invoering van aanvullende vereisten kan een meerwaarde bieden aan de doelstelling van algemeen belang, en het feit dat het gecombineerde effect ervan moet worden beoordeeld houdt niet in dat die vereisten onevenredig zijn. Vereisten op het gebied van permanente beroepsontwikkeling kunnen bijvoorbeeld geschikt zijn om ervoor te zorgen dat beroepsbeoefenaars op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in hun respectieve gebieden, en kunnen tevens bijdragen aan veilige werkwijzen in beroepen met specifieke risico's, met name wanneer die permanente beroepsontwikkeling betrekking heeft op technische, wetenschappelijke, regelgevende en ethische ontwikkelingen, en beroepsbeoefenaren motiveert om deel te nemen aan een leven lang leren wanneer dat voor hun beroep relevant is; voor sommige beroepen kan, wanneer dat nodig en geschikt is voor het verwezenlijken van de doelstelling van algemeen belang, verplicht lidmaatschap van een kamer als passend worden beschouwd om een adequaat toezicht te waarborgen.

(20b) De evenredigheidscriteria als vastgelegd in deze richtlijn kunnen worden toegepast in een passende omvang en intensiteit tijdens een evenredigheidsbeoordeling, uitgevoerd vóór de invoering van nieuwe bepalingen of de wijziging van bestaande bepalingen. De omvang en de intensiteit van de beoordeling moeten in verhouding staan tot de inhoud van de bepaling die wordt ingevoerd en het effect ervan.

(21) Het is voor de goede werking van de interne markt van cruciaal belang dat de lidstaten [...] representatieve verenigingen of andere relevante belanghebbenden informeren voordat zij nieuwe maatregelen invoeren **of bestaande maatregelen wijzigen**, die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, en hun de gelegenheid geven hun standpunten kenbaar te maken.

22. [...] **Om de lidstaten aan te sporen adequate en regelmatig geactualiseerde informatie over de reglementering van beroepen uit te wisselen, moet de Commissie de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten vergemakkelijken, onder meer wat betreft de specifieke wijze waarop de lidstaten een beroep reglementeren en de effecten van een dergelijke reglementering.** [...]

23. Teneinde de transparantie te verbeteren en een evenredigheidsbeoordeling op basis van vergelijkbare criteria te bevorderen, is het belangrijk dat de door de lidstaten verstrekte informatie gemakkelijk toegankelijk is in de databank met gereguleerde beroepen, zodat [...] **lidstaten** opmerkingen kunnen maken.

(24) Daar de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk het wegnemen van onevenredige beperkingen voor de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang van het optreden beter door de Unie kunnen worden bereikt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Voorwerp

Bij deze richtlijn worden voorschriften vastgesteld voor een gemeenschappelijk kader voor de beoordeling van de evenredigheid van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, voordat nieuwe bepalingen worden ingevoerd **of bestaande bepalingen worden gewijzigd**, [...] met het oog op het waarborgen van de goede werking van de interne markt.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op de volgens **de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen** [...] van de lidstaten geldende vereisten die de toegang tot of de uitoefening dan wel een van de wijzen van uitoefening van een gereguleerd beroep beperken, met inbegrip van het voeren van beroepstitels en de beroepsactiviteiten die de titel toelaat, en die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG vallen.
2. **Wanneer de lidstaten** [...] specifieke, in een afzonderlijke handeling van de Unie **omschreven** [...] vereisten [...] omtrent de reglementering van een bepaald beroep **omzetten** [...], zijn **de artikelen 4, 5 en 6, met uitzondering van lid 4 van artikel 4**, van deze richtlijn niet van toepassing. **Dit lid is niet van toepassing op in Unierecht vastgestelde vereisten die de lidstaten een keuze bieden wat betreft hun precieze wijze van omzetting.**

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de definities van Richtlijn 2005/36/EG, **met dien verstande dat onder “gereguleerd beroep” zowel bestaande gereguleerde beroepen als beroepen die de lidstaten overwegen te reglementeren wordt verstaan.**

Daarnaast wordt verstaan onder:

"beschermde beroepstitel": een vorm van reglementering van een beroep waarbij het voeren van een titel in het kader van een beroepsactiviteit of een geheel van beroepsactiviteiten uit hoofde van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen direct of indirect afhankelijk wordt gesteld van het bezit van een bepaalde beroepskwalificatie op het desbetreffende gebied, en het ontbreken van deze titel aanleiding tot sancties [...] geeft;

- a) "voorbehouden activiteiten": een vorm van reglementering van een beroep waarbij de toegang tot een beroepsactiviteit of een geheel van beroepsactiviteiten uit hoofde van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen direct of indirect wordt voorbehouden aan de beoefenaars van een gereguleerd beroep, ook wanneer de activiteit wordt gedeeld met andere gereguleerde beroepen.

Artikel 4

Ex ante-beoordeling van nieuwe maatregelen en controle

1. De lidstaten [...] **verrichten in overeenstemming met de voorschriften van deze richtlijn een beoordeling van de evenredigheid** alvorens nieuwe wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken in te voeren **of bestaande bepalingen te wijzigen** [...].
2. De in lid 1 bedoelde bepalingen gaan vergezeld van een [...] **toelichting** op basis waarvan de naleving van het evenredigheidsbeginsel kan worden beoordeeld.
3. De redenen waarom een bepaling gerechtvaardigd [...] en evenredig wordt geacht, worden met kwalitatieve en, zo mogelijk **en indien relevant**, kwantitatieve [...] **middelen** onderbouwd, **met inachtneming van de specifieke omstandigheden van die lidstaat**.
4. De lidstaten controleren [...] de evenredigheid van de **nieuwe of de gewijzigde** wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken [...] **nadat die bepalingen zijn vastgesteld**, [...], waarbij zij naar behoren rekening houden met de ontwikkelingen die zich sinds de vaststelling van de betrokken maatregel hebben voorgedaan.

5. De lidstaten nemen de maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de in lid 1 bedoelde evenredigheidsbeoordeling op objectieve en onafhankelijke wijze wordt uitgevoerd, [...] **met aandacht voor** [...] **objectieve** [...] **opmerkingen**.

Artikel 5

Rechtvaardiging uit hoofde van doelstellingen van algemeen belang

1. De lidstaten zien erop toe dat de voorgenomen invoering of wijziging van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, gerechtvaardigd is uit hoofde van doelstellingen van algemeen belang.
2. De [...] **lidstaten** gaan met name na of deze bepalingen objectief gerechtvaardigd zijn op grond van openbare orde, openbare veiligheid of volksgezondheid, dan wel uit hoofde van dwingende redenen van algemeen belang, zoals handhaving van het financiële evenwicht van het socialezekerheidsstelsel, bescherming van consumenten, afnemers van diensten en werknemers, bescherming van een goede rechtsbedeling, eerlijkheid van handelstransacties, fraudebestrijding en het voorkomen van belastingontduiking en -ontwijking, [...] veiligheid **van het vervoer**, bescherming van het milieu en het stedelijk milieu, diergezondheid, intellectuele eigendom, bescherming en instandhouding van het nationaal historisch en artistiek erfgoed, en doelstellingen van het sociaal beleid en het cultuurbeleid.
3. Redenen van zuiver economische aard [...] of zuiver administratieve redenen vormen geen dwingende redenen van algemeen belang die een beperking van de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen rechtvaardigen.

1. Alvorens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen in te voeren of **bestaande bepalingen te wijzigen** die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, beoordelen de lidstaten of die bepalingen [...] geschikt zijn om de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling te waarborgen en niet verder gaan dan wat nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.
2. [...] **Wanneer de lidstaten een** beoordeling **verrichten** van de noodzaak en de evenredigheid van de bepalingen, **moet de omvang van die beoordeling evenredig zijn aan de inhoud en het effect van de bepalingen.** [...]

De lidstaten nemen onderstaande elementen in beschouwing:

- a) de aard van de risico's die verbonden zijn aan de nagestreefde doelstellingen van algemeen belang, met name de risico's voor [...] **afnemers van diensten onder wie consumenten**, voor beroepsbeoefenaars of derden;
 - b) de vraag of de bepaling geschikt is [...] om de nagestreefde doelstelling te bereiken [...];
- ba) de vraag of de bepaling de nagestreefde doelstelling inderdaad op coherente en systematische wijze weergeeft;**
- c) de vraag of de bepaling noodzakelijk is en met name of bestaande voorschriften van specifieke of meer algemene aard, zoals wettelijke voorschriften inzake productveiligheid of consumentenbescherming, ontoereikend zijn om de nagestreefde doelstelling te bereiken;

- ca) de economische effecten van de maatregel, met bijzondere aandacht voor de mate van de concurrentie op de markt en de kwaliteit van de dienstverlening, alsmede de effecten op het vrije verkeer van personen en diensten in de Unie;**
- cb) de mogelijkheid gebruik te maken van minder beperkende maatregelen om de doelstelling van algemeen belang te verwezenlijken; wanneer de geïdentificeerde risico's beperkt blijven tot de betrekkingen tussen de beroepsbeoefenaar en de consument zonder negatieve gevolgen voor derden, beoordelen de lidstaten in het bijzonder of de doelstelling kan worden verwezenlijkt met andere middelen dan het voorbehouden van activiteiten;**
- cc) het effect van de nieuwe of de gewijzigde bepalingen in combinatie met andere vereisten die de toegang tot of de uitoefening van het beroep beperken, en met name de vraag hoe de nieuwe of de gewijzigde bepalingen, in combinatie met andere vereisten, bijdragen tot het bereiken van dezelfde doelstelling van algemeen belang en of zij daarvoor noodzakelijk zijn.**

De lidstaten besteden ook aandacht aan de volgende elementen, indien relevant voor de bepaling die wordt ingevoerd of gewijzigd:

- d) [...] **de relatie** tussen de omvang van de activiteiten die onder een beroep vallen of daaraan zijn voorbehouden en de vereiste beroepskwalificatie;
- e) [...] **de relatie** tussen de complexiteit van de taken en het bezit van de noodzakelijke specifieke beroepskwalificaties, met name wat betreft het niveau, de aard en de duur van de vereiste opleiding of ervaring [...];

ea) de mogelijkheid om de beroepskwalificatie via alternatieve wegen te verkrijgen;

- f) [...] de vraag of en waarom de aan bepaalde beroepen voorbehouden activiteiten al dan niet met andere beroepen kunnen worden gedeeld;
- g) de mate van zelfstandigheid bij de uitoefening van een gereguleerd beroep en de gevolgen van organisatorische en toezichtregelingen voor de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling, in het bijzonder wanneer de met een gereguleerd beroep verband houdende activiteiten worden uitgeoefend onder toezicht en verantwoordelijkheid van een naar behoren gekwalificeerde beroepsbeoefenaar;
- h) de wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen die de asymmetrie van informatie tussen beroepsbeoefenaars en consumenten **doeltreffend** kunnen terugdringen;
- i) [...];
- j) [...];
- k) [...].

3. [...]

4. Voor de toepassing van lid 2, onder [...] **cc**), [...] beoordelen **de lidstaten** wat het [...] effect is **van de nieuwe of de gewijzigde bepaling in combinatie met een of meer van de [...]** vereisten [...], **met name onderstaande vereisten**:

a) voorbehouden activiteiten [...];

aa) beschermde beroepstitel:

b) **verplichtingen om** vereisten op het gebied van permanente beroepsontwikkeling **na te leven**;

c) regels betreffende de organisatie van het beroep, beroepsethiek en toezicht;

d) verplicht lidmaatschap van een kamer alsmede registratie- of vergunningsregelingen, met name wanneer die vereisten het bezit van een bepaalde beroepskwalificatie impliceren;

e) kwantitatieve beperkingen, met name vereisten op grond waarvan het aantal vergunningen voor de uitoefening van een beroep wordt beperkt dan wel een minimum- of maximumaantal werknemers, leidinggevendenden of vertegenwoordigers in het bezit van bepaalde beroepskwalificaties wordt vastgesteld;

f) specifieke vereisten inzake rechtsvorm of vereisten die verband houden met de deelneming in of het bestuur van een onderneming, voor zover deze vereisten rechtstreeks gekoppeld zijn aan de uitoefening van het gereguleerde beroep;

g) territoriale beperkingen, [...] **zoals** wanneer het beroep in delen van het grondgebied van een lidstaat anders is gereguleerd;

h) vereisten op grond waarvan het gezamenlijk of in partnerschap uitoefenen van een gereguleerd beroep wordt beperkt, alsmede incompatibiliteitsregels;

i) vereisten inzake verzekering of andere individuele of collectieve **bescherming** inzake beroepsaansprakelijkheid;

j) vereisten inzake talenkennis, voor zover nodig voor de uitoefening van het beroep.

Artikel 7

Informatie en betrokkenheid van belanghebbenden

De lidstaten [...] **stellen** via daartoe geëigende middelen **informatie beschikbaar voor** [...] afnemers van diensten en [...] en **andere** relevante belanghebbenden, **met inbegrip van degenen die geen** beroepsbeoefenaars zijn, voordat zij nieuwe wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen invoeren of **bestaande bepalingen** wijzigen die de toegang tot of de uitoefening van gereglementeerde beroepen beperken, en geven hun de gelegenheid hun standpunten kenbaar te maken. **De lidstaten mogen voor dit doel nationale procedures volgen.**

Artikel 8

*Uitwisseling van informatie tussen [...] **lidstaten***

1. [...] Met het oog op de doeltreffende toepassing van deze richtlijn [...] **faciliteert de Commissie** de uitwisseling van informatie [...] **tussen** [...] de lidstaten over onder deze richtlijn vallende aangelegenheden, [...] **alsmede over** de specifieke wijze waarop zij een beroep reglementeren of de gevolgen van **die** reglementering [...].
2. De lidstaten delen de Commissie mee welke **overheidsinstanties** [...] verantwoordelijk zijn voor het toezenden en ontvangen van informatie met het oog op de toepassing van lid 1.

Artikel 9

Transparantie

1. De **lidstaten** [...] nemen de redenen op grond waarvan zij overeenkomstig deze richtlijn beoordeelde bepalingen gerechtvaardigd [...] en evenredig achten, en die zij krachtens artikel 59, lid 5 [...] van Richtlijn 2005/36/EG aan de Commissie meedelen, op in de databank met gereguleerde beroepen als bedoeld in artikel 59, lid 1, van Richtlijn 2005/36/EG, waarna de Commissie deze redenen bekend maakt, **tenzij de betrokken lidstaten uitdrukkelijk verzoeken dat niet te doen. Een dergelijk verzoek wordt met redenen omkleed.**
2. De lidstaten [...] kunnen bij de Commissie of bij de lidstaat die [...] de bepalingen **heeft meegedeeld** opmerkingen indienen **over de bepalingen en over de redenen die hen ertoe brengen deze bepalingen gerechtvaardigd en evenredig te achten.**

Artikel 10

Evaluatie

1. Uiterlijk op 18 januari 2024 en vervolgens om de vijf jaar legt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de uitvoering en de werking van deze richtlijn, waarin zij naast andere aspecten ook ingaat op het toepassingsgebied en de doeltreffendheid ervan.
2. Het in lid 1 bedoelde verslag gaat zo nodig vergezeld van relevante voorstellen.

Artikel 11

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk na **24 maanden** aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mee.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 12

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de [twintigste] dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 13

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter